



MUNTRA BARN.

ROANDE BILDER FÖR BARN.

ADERTON KOLORERADE PLANCHER MED TEXT PÅ VERS.

Pris: 2 rdr.

STOCKHOLM, PÅ L. J. HIERTAS FÖRLAG, 1866.

Stockholm, tryckt hos *Joh. Beckman*, 1866.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna bilderbok med handkolorerade träsnitt är översatt från det tyska originalet *Lachende Kinder* som utkom 1850. Verket tillhör Kungl. Biblioteket och har scannats där. Det anpassades och OCR-tolkades för Projekt Runeberg i februari 2017 av Bert H.

Om Smuts-Lisa.

Lisa ständigt sig har smutsat, hur än modren henne putsat; spillde på sig då hon åt, var om näsan alltid våt. blef ock hela traktens visa: »Just ett svin är lilla Lisa!»

Gissa livad då modren gör, för att henne bota? — Hör!

Jo, hon hemtar upp tre grisar. Vid det bord der Lisa spisar sitta de så fryntligt nu; Lisa sjelf får vara fru! Sådant sällskap ej behagar! Gästerna fyllt sina magar, men värdinnan icke åt, full af skam och harm och gråt.

Barn, som snygghets värde fatta, Stå kring bordet der och skratta.

Om den afundsjuke Mauritz.

Mauritz aldrig blir belåten om ej allt han får; och gråten genast uti halsen står om hans syster något får.

Kom så farbror'n hem och ställde fram en liten hund, som skällde, och en katt, som jamade. Sade: »kommen barn och se!

»Se den lilla, hvita katten! »är han icke rar den skatten? »Och se denna vackra hund, »med sin svarta fläck på mund. »Anna! tag du lilla Kisse! »Och du, Mauritz! du får Prisse!»

Anna tackade så gladt; Mauritz brummade besatt. Afundsamt han höres säga: »Hunden, den vill jag ej äga!»»Jag vill ha den vackra katten!» Straxt han springer att ta' fatt'en. Utan tanka, utan sans, griper han i kisses svans.

Djuret vildt och retadt blifver, och sin plågoande rifver. Blodet rann i strömmar ut, och här blef ett grufligt tjut.

Äfven hunden börjar skälla, och sig emot Mauritz ställa, liksom vill han säga: »Så »bör det afundsjukan gå!»

Om Lyss- och Sqvaller-Lotta.

Lotta alltid lyssna plär. Se vid nyckelhålet der! Hvad man talar vill hon höra, lägger därför till sitt öra; pladdrar se'n för en och hvar om hvad hon utspejat har. Mycket ondt har deraf blifvit och bekymmer modren gifvit.

»Lotta,» modren sagt, — »i går, »Busen var i dina spår! »Barn som lyss och sqvallra, Lotta, »bär han bort uti sin grotta!»

Lotta fortfar dock som förr; lyssnar ständigt vid hvar dörr; springer så till Hans och Greta; pladdrar om hvad hon fått veta. Kom så Busen fram en qväll, tog vår sqvallrande mamsell. Lotta skrek, men måste trippa Vid hans sida till hans klippa.

Hål i läpp och öron göras; sedan hänglås der införas; och så vrides nyckeln ut. Nu fick sqvallret snöpligt slut.

Lotta ropar; »Jag skall allra bästa mamma, aldrig sqvallra. Rädda mig! Du är mitt hopp! Eljest äter lian mig opp.

Om den oordentlige Max.

Max var vårdslös i hög grad; lade aldrig, som man bad, sina saker på ett ställe; han var just en slarfvig sälle.

Då till sängs han skulle gå var det ynkligt att se på, hur han skor och kläder kasta, att i sängen sorgslöst hasta.

Midt på golfvet låg en sko och en strumpa i god ro. Rocken söndrig, slokig hatten, slängdes äfven dit för natten.

Andra strumpan på en stol, helsar nästa morgonsol, och vid kak'lungen för resten, ligga byxorna och västen.

Sådant slarf kureras bör, och hans far det också gör. Då vår Max en morgon vaknar, Alla sina plagg han saknar.

Efter klockan sju en stund, kommer fadrens stora hund, klädd i alla gossens kläder. Synen hela huset gläder.

Skåda Caro! se hans hatt, hur' modernt han den har satt! Se hans byxor, väska, kolt! Hvilken hållning! Se hur' stolt!

Max i bara skjortan står, Än, då klokan åtta slår. Nu till skolan måste Max, bakom hunden pallra strax.

Hvilken syn för hvar kamrat! Hvad den arme Max är flat. Caro åter raskt går på; Der de vandra båda två!

Om stygga Nanna.

Nanna mycket elak var, lydde aldrig mor och far; läste de för henne lagen, skrek och tjöt hon hela dagen: aldrig artigt hon dem bad, och var sällan nöjd och glad. Men hon hade fått en gåfva, som ej nog man kunde lofva.

Trenne dockor! hvilken skatt! Alla tre, en vacker natt, stå vid hennes säng och hota; »Nanna, Nanna! Hu, hu, hu!

Blif beskedlig, annars du, nog får se, man dig skall bota; och till straff dig vänta då, två mustacher som förslå.

Alla vi dig öfvergifva om du ej vill artig blifva. Nanna dock behöll sin art. Också hennes dockor snart då hon sof, till sängen hasta', och sig öfver henne kasta'; satte så mustacher två på dess öfverläpp. Der stå alla tre och

ropa: »Du »blef ej snäll. Du måste nu, »för att bättre seder lära, »detta straffet tåligt hära.» Sedan vandra alla tre, ut på landet för att se om ej ödet så kan skicka, att de få en bättre flicka. Tänk hur Nanna nu ser ut! Ful hon varit i sin trut, men nu är hon ful i synen, ända upp i ögonbrynen.

Kom så far och mor och tanter och än flere anförvandter. Se hur' häpna de der stå, när de Nanna skåda få. Och de ropa med grimacer: »Se på jungfrun med mustacher!»

Nanna gråtande der stod; Kufvadt var dess stolta mod. Nu ej hjälper skrika, klag. Hon det korset måste draga, att intill sin sista stund ha mustacher på sin mund.

Om Ljugar-Calle.

Carl ej sanning talte. Ständigt ljög han för sin mor behändigt; tänkte: det förträffligt går, ty med bläck ej skrifven står, sanningen på näsan.

En gång modren honom sport om ett, pojkestreck, som han gjort. Carl sad' nej! Men papegojan som nyss blifvit löst från bojan, ropte: »Slyngel! ve! o, ve! »Calle, han har ljugit!»

Kom så katten ook till pass; höjde upp sin gråa tass, och då Carl helt trotsigt stod der, säger katten till hans moder: »Snurr, snurr, snurr, jam-jam, jam-jam-jam, »Calle, han har ljugit!» Carl helt uppskrämd springer då; men nu rusar Phylax på; han så fast i rocken biter, att han skörtet söndersliter; skäller så: »wow-wow, wow-wow! »Calle, han har ljugit!» Tupp och hönor komma till, Carl enhvar anklaga vill. Carl till trädgården nu flyr; alla vännerna han skyr. Men der ljuda samma qväden, ifrån buskarna och träden; och han hör: »pipp, pipp, pipp, pipp! »Calle, han har ljugit.»

Så han lopp i verlden kring, fick ej ro för någonting, Öfverallt han ständigt hörde ljuden, som hans lugn förstörde: »Jam-jam! wovv-wovv! snurr! pipp-pipp! »Calle, han har ljugit.»

Om Lip-Sara.

Sara icke väl det gått. Man det kunde förespått: ty hvar gång dess mor gick ut, blef ett fasligt lip och tjat.

En gång modren sa': »jag nu måste bort. Blif stilla du!» Sara genast, ropte, vred: »Mamma du skall ta' mig med!»

Klapp, klapp, klapp! Hvad står nu på? Se Herr Stork inträder då, med rödt näbb och röda ben. Sara var nu icke sen, att ånyo lipa: »Med! »Jag vill man skall ta' mig med!»

»Det skall ske!» var storkens svar. Sara han med näbbet tar. »Klapp, klapp! lipa ej så illa, »Jag skall ta' dig med, min lilla!»

Klapp, klapp, klapp! så flög han bort, och man såg dem innan kort uti storkens bo husera. Ungen der ej väntat flera!

Hvad nu Sara lipa lär! Endast grodor vankas der. Nu blir annan lek! ej kaka Sara mer får se och smaka. Hela sommar'n der hon låg. Nästa höst en dag man såg storken henne med sig taga och åt andra bygder draga.

Det bär öfver land och haf! Hvar får Sara väl sin graf? Så det går den ständigt lipar. Storken då rättvisan skipar.

Om Snatt-Olle.

Olles mamma bort skall gå, säger då till honom så: »Kom ihåg, att den som snattar »straffad blir!» — Men han blott skrattar.

Knappast modren ut har gått, förrän Olle tag har fått i buteljer, kärl och koppar, och i allt han fingren doppar. På ett bord der står ett fat. Olle tager helt kavat locket af. Till pepparkaka deg var lagad. Det kan smaka! Se hur' nöjd der Olle står; grabbtag efter grabbtag går in uti den snåla munden. »Kanske kommer mor på stunden. »Fatet lika fullt dock är, »Ingen sett hvad jag gjort här:» säger han, och slukar, hickar, samt på sina fingrar slickar. Men det går som modren spått. Degen har till jäsning gått. Mången sig ej föreställer hur förfärligt den då sväller.

Locket kan ej sättas på. Olle ej ett steg kan gå. Häpen han på magen skådar. Den en olycka bebådar. Nu han skriker: ve! o ve! Modren kommer och får se der en dubbel Olle stånda jemrande i högsta vända.

Magen växer stund för stund. Olle som ett klot blir rund. Straffet, ödet så skall skicka, är att Olle måste spricka.

Om leksaks-förstöraren.

Julen hade kommit, och redan mången julebock fört till barnen uti husen julträd, julklapp, juleljusen.

Han till Anton äfven bragt mången julklapp. Gif nu akt! Se ett julträd med väl hundra täcka vaxljus! Man må undra, att en sådan vild krabat, får så mycket! På ett fat, guld- och silfver-äplen många, pepparnötter, rader långa, russin, mandel, socker-lam, dem en herde vallar fram. Ja, han väl fått ännu mera: se den ryttnar'n galoppera! Se trumslagaren, som står och på trumman väldigt slår, blott inan vrider raskt på vefven Se till slut trumpeteten äfven!

»Anton», sade då hans far, »akta noga hvad du har! »Dessa gåfvor äro rara; »du dem måste väl bevara!»

Anton hörde ej härpå; ännu mindre gjorde så. All hans lust var att förstöra. Straxt en början vill han göra med trumpeteten. I ett nu är trumslagaren i tu.

Här vi kropp och hufvud finne trumman ramlat ända dit! och bredvid trumslagar'ns plit se vi trummans ena pinne; der en arm och der ett ben. Allt är sönderslaget re'n. Skall väl Anton härmed sluta? Nej, han det ej gör, förvisst! »Att förstöra är att njuta:» så han tänker först och sist.

När man honom ensam lemnar, allt han om hvarannat drar. Och på ryttnaren sig hämnar, att än något helt finns kvar. Häst och karl han slår i marken; vill dem krossa äfven se'n; men de ropa högt vid sparken: »Hjelp, man brutit har mitt ben!»

Då kom sjelfva julebocken, och från trädet äplet tog; samlade så hela flocken utaf bitar och dem slog i ett baktråg. När han knådat ut en deg, ses på en gång största näsa någon skådat; ja, den är sju alnar lång.

Anton se'n fick snabeln bära uti alla sina dar, Detta bör livar gosse lära, att väl akta hvad han har.

Om Hans krukokikaren.

Mer nyfiken ingen fanns, än den lille skälmen Hans. I hvar vrå han skulle lukta. Det ej hjälpte honom tukta. Han i köket smög på tå; såg der stora krukor stå. »Hvad männ' deri väl kan vara? »Plommonmos, nyss kokt! Det rara!

I sin ifver nu herr Hans öfver kärlets kant sig hukar; men förlorar sin balans; krukan hela pilten slukar. Ej ett rop han nu kan ge. Endast benen kan man se. Pigan helt förskräckt drar opp'en! Hans är blå kring hela kroppen. Blå är jackan, skjortan, kragen. Blå är Hans långt under magen. Hå, hå, hå, blå, så blå! Blå om hufvud, hals och händer; och den nyfikne bär änn', hvart i verlden han sig vänder, namnet: krukokikaren. På L. J. Hiertas förlag finnas utgifne följande

BÖCKER FÖR BARN:

DEN LILLA ODYGDSMAKAREN

OCH HANS ÖDE.

LÄRORIKA TAFLOF FÖR SMÅ BARN.

TJUGU KOLORERADE BLAD MED TEXT.

Pris: 1 rdr 50 öre.

HERR TOMS JAGTÄFVENTYR,

FRAMSTÄLLDA

I FEMTON KOLORERADE BLAD MED TEXT.

FÖR BARN.

Pris: 1 rdr 50 öre.

JAKOB FINGERLÅNG.

Berättelse för Barn af COTTHOLD KURZ.

Öfversättning från Tyskan af T. H.

Pris: 40 öre.

Eu recencent yttrar om detta arbete följande: »Denna lilla bok, hvars tyska original redan sett många upplagor, innefattar en underhållande och roande läsning för de små läslustige, för hvilka berättelsen är inventerad. Lille Jakob, som genom sin fintlighet och sitt mod i faran, sin hederliga karakter och sin godmodighet väcker deltagande och intresse visar, att det för en hjelte icke är oundgängligt att vara alnsbred mellan ögonen som Didrik af Bern, taga 100 mil i steget såsom Lunkentus eller att såsom jetten Og i det landet Basen sträcka sina kolossala lemmar i en 9 alnar lång säng. Nej, vår lille riddare trippar 10 steg på ett törnrosblad, och sofver i en Magnoliablomma men utför ändå rätt berömvärda dater. Berättelsen är skrifven med fyndighet och raskhet, samt har en lätt och vårdad stil, som i öfversättningen ingenting förlorat. Vi rekommendera alltså denna lilla bok såsom en uppmuntrande läsning för alla våra små hjeltar, äfven dem, som ännu kunna stå kapprika — under bordet.»

Ett hundrade små Historier för goda Barn

till bildande af förstånd och hjerta;

med 50 fina kopparstick. 2:dra upplagan, bunden 3 rdr rvnt.

Detta arbete är redan temligen allmänt känt genom den första upplagan, och skall genom berättelsernas underhållande beskaffenhet i förening med deras vackra syftning, utan tvifvel bibehålla sig såsom en kärkommen gåfva i bredd med det bättre, som vår litteratur i denna väg har att uppvisa. För att underlätta afsättningen, är priset nedsatt till 2 rdr riksmünt i stället för 4 rdr 50 öre som det utgjorde för första upplagan med kolorerade placher.

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på

<http://runeberg.org/muntrabarn/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på

<https://arkivkopia.se/sak/runeberg-muntrabarn>.

Filen skapad 2018-12-17 12:11:08.617597